

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-158-5078

Chișinău

8 mai 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale (*inițiativa legislativă nr.107 din 08.04.2024*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 339 din 8 mai 2024.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 7 file).

**Secretar general
adjunct al Guvernului**

Roman CAZAN

Ex.: Mariana Ceban
Te. 022-250-482

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	12624
"08"	05 2024
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.339

din 8 mai 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale.

Prim-ministru

Contrasemnează.

Ministrul justiției

DORIN RECEAN

Veronica Mihailov-Moraru

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 339

от 8 мая 2024 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения на проект закона
о внесении изменений в Закон № 25/2016 о применении
международных ограничительных мер**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение на проект закона о внесении изменений в Закон № 25/2016 о применении международных ограничительных мер.

Премьер-министр

ДОРИН РЕЧАН

Контрассигнует:

Министр юстиции

Вероника Михайлов-Морару

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.339/2024

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 25/2016
privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 107 din 8 aprilie 2024) de către un grup de deputați în Parlament, și prezintă poziția consolidată ca urmare a recepționării tuturor avizelor instituțiilor implicate.

Potrivit autorilor inițiativei, proiectul de lege a fost elaborat în scopul aplicării eficiente și exhaustive a măsurilor restrictive internaționale în privința subiecților restricțiilor prevăzuți la art. 5 din Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale și pentru a nu se admite eludarea acestor măsuri restrictive.

În contextul celor expuse *infra*, Guvernul vine cu următoarele propuneri și obiecții.

La proiectul de lege:

1. La punctul 1, în scopul racordării la regulile de tehnică legislativă, amendamentul expus va fi luat între ghilimele, totodată, înaintea enunțului întâi se va introduce textul „(3)”.

De asemenea, cu referire la prevederea de la art. 5 alin. (3), pentru a se asigura o raliere mai clară la alt cadru normativ relevant, se propune următoarea formulare a prevederii respective:

„În cazul în care măsurile restrictive internaționale vizează persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova și persoane juridice înregistrate în Republica Moldova, deciziile de aliniere la actele prevăzute la art. 1 lit. b) și c), precum și deciziile de aplicare de către Republica Moldova din proprie inițiativă a măsurilor restrictive, împreună cu sesizarea despre faptele care au dus la stabilirea în privința acestora a măsurilor restrictive internaționale, se expediază, în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziilor respective, Procuraturii Generale pentru a fi examinată oportunitatea pornirii procesului penal.”

În plus, considerăm că este necesar să se păstreze conexiunea clară dintre prevederea de la art. 5 alin. (3) și (4), astfel încât la prevederea de la alin. (4) urmează a fi introdus la început textul „Adițional la cerința prevăzută la alin. (3),”.

2. În contextul intervențiilor ce se propun a fi realizate în cuprinsul art. 6 alin. (1) din lege, definirea sintagmei „persoană interpusă”, cu includerea noțiunii date la art. 2 din lege: „*persoană interpusă* – persoană care este folosită sau implicată într-o afacere, tranzacție sau activitate pentru a ascunde identitatea

sau interesele reale ale beneficiarului efectiv”. Această noțiune urmează a fi inclusă pentru evitarea unei interpretări eronate la aplicarea normei legislative.

Sub aspect redacțional, la intervențiile ce vizează art. 6 alin. (1) din lege, cuvântul „subpunctul” urmează a fi substituit cu cuvântul „punctul”.

3. La art. 6 alin. (6) din proiectul de modificare a Legii nr. 25/2016 se propune expunerea normei într-o altă redacție, or, în temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, entitățile raportoare stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 nu identifică probe și/sau informație documentată, ci stabilesc suspiciuni cu privire la activități și/sau tranzacții, în baza unor criterii obiective și subiective.

Subsecvent, la art. 6 din proiect se propune expunerea alin. (6) în următoarea redacție:

„(6) În cazul identificării unor probe, informații documentate cu privire la faptul că printr-o activitate sau tranzacție se urmărește eludarea măsurilor restrictive internaționale, Agenția Servicii Publice, precum și alte autorități publice care depistează aceasta în exercitiul atribuțiilor legale, raportează, în termen de 24 de ore din momentul identificării acestora, Serviciului Fiscal de Stat. Entitățile raportoare stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în același termen de 24 de ore, informează Serviciul Fiscal de Stat despre activitățile sau tranzacțiile în privința cărora există suspiciuni că urmăresc eludarea măsurilor restrictive internaționale. Agenția Servicii Publice și entitățile raportoare indicate la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului se abțin de la executarea activităților și a tranzacțiilor până la recepționarea deciziei emise de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prevederile alin. (8).”

4. La art. 6 alin. (8) din proiectul de modificare a Legii nr. 25/2016 se propune substituirea textului „Serviciul Fiscal de Stat solicită opinia Serviciului de Informații și Securitate și a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pe marginea activității/tranzacției raportate” cu textul „Serviciul Fiscal de Stat poate solicita furnizarea informațiilor suplimentare de la Serviciul de Informații și Securitate și Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre datele deținute în privința subiecților restricțiilor”.

Totodată, dat fiind faptul că norma de la alin. (8) nu reglementează acțiunile entităților raportoare care se vor abține de la executarea activităților și tranzacțiilor în cazul în care suspiciunile de eludare a măsurilor restrictive internaționale nu se confirmă sau nu se vor menține după verificările efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat, pentru coerența acțiunilor și a normei se propune includerea următorului enunț „Măsurile de abținere de la executarea activităților și tranzacțiilor aplicate de către entitățile raportoare conform alin. (6) pot înceta doar ca urmare a revocării de către Serviciul Fiscal de Stat a deciziei de sistare, în condițiile alin. (9).”

5. La art. I, pct. 2 din proiect, aferent completării art. 6 cu alin. (9), cuvântul „anularea” urmează a fi substituit cu cuvântul „revocarea” în vederea asigurării concordanței normei respective cu art. 29 din lege.

6. La pct. 6, cu referire la intervențiile propuse în art. 13 din lege, sintagma „celor prevăzute” urmează a fi exclusă or, în cuprinsul art. 13 alin. (3) din Legea nr. 25/2016 aceasta deja este utilizată, iar în contextul propus de autor ultima o va dubla.

7. În contextul propunerilor de modificare a art. 5 alin. (3) din Legea nr. 25/2016 este necesară modificarea suplimentară și a art. 16 alin. (4) prin completarea acestuia cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) dacă s-a dispus refuzul în începerea urmăririi penale pe circumstanțele ce au dus la stabilirea măsurilor restrictive în privința subiecților vizați la art. 5 alin. (3);”.

8. În art. 18 din proiectul Legii nr. 25/2016 se propun următoarele modificări:

- la alin. (1), sintagma „sunt direct aplicabile pentru Republica Moldova” se va substitui cu sintagma „se aplică direct și au efect juridic imediat pe teritoriul Republicii Moldova”. Totodată, după textul „ordin al ministrului afacerilor externe și integrării europene,” se introduce textul „emis în termen de 1 zi lucrătoare de la data adoptării rezoluției respective,” iar după cuvintele „se publică” se introduce cuvântul „imediat”;

- la alin. (2), textul „art. 10 alin. (2)-(5)” urmează a fi substituit cu textul „art. 10 alin. (2)-(6)”, cu excluderea alin. (3) din cadrul art. 18 din proiect; iar cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se substituie cu cuvintele „în ediția imediat următoare a Monitorului Oficial al Republicii Moldova”;

- la alin. (5), sintagma „inclusiv a celor obligatorii pentru Republica Moldova” se exclude;

- la alin. (6), cuvântului „doar” se substituie cu cuvântul „imediat” și se completează cu textul „, dar nu mai târziu de sfârșitul zilei lucrătoare imediat următoare zilei publicării în Monitorul Oficial”.

9. Referitor la propunerea de completare a art. 19 din Legea nr. 25/2016 cu alin. (4¹), precizăm faptul că legislația actuală ce reglementează procedura de retragere a cetățeniei conține deja prevederi care oferă competență Serviciului de Informații și Securitate de a prezenta propuneri argumentate Agenției Servicii Publice pentru inițierea procedurii de retragere a cetățeniei. Astfel, reglementări similare celor propuse în proiectul de lege se regăsesc în art. 28 lit. d) și în art. 30 lit. b) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000, precum și la pct. 72 din Regulamentul cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1144/2018. De asemenea, potrivit art. 29 din Legea nr. 1024/2000, și Ministerul Afacerilor Externe înaintează Președintelui Republicii Moldova propuneri întemeiate privind retragerea cetățeniei.

Prin urmare, cu referire la prevederea de la art. 19 alin. (4¹), se va reflecta asupra argumentării particulare în cuprinsul notei informative aferente inițiativei legislative cu referire la esența, dar și asupra oportunității acestei intervenții propuse prin intermediul proiectului, pentru a se evita dublarea și o interpretare eronată a acestor prevederi. În acest sens, urmează a se prevedea în nota informativă că prin intermediul acestei prevederi nu se urmărește a se consacra un tip nou de măsură restrictivă internațională (privind retragerea cetățeniei Republicii Moldova), ci doar de a se elucida anumite aspecte particulare legate de retragerea cetățeniei statului, care se va realiza în continuare conform procedurii generale existente și exclusiv în baza temeiurilor legale consacrate la art. 23 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000.

În acest context, pentru a se asigura și o claritate suplimentară a normei menționate, ar fi necesară o reformulare a acesteia, după cum urmează: „(4¹) Cu privire la subiecții restricțiilor, cetățeni ai Republicii Moldova, Serviciul de Informații și Securitate analizează oportunitatea sesizării autorităților competente în vederea examinării posibilității retragerii cetățeniei acestor persoane doar pentru temeiurile prevăzute la art. 23 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 și prezintă în acest sens toate documentele și informația relevantă acumulată.”

10. La art. 28 alin. (1), propoziția întâi va avea următorul cuprins: „Entitățile raportoare stabilite în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului verifică dacă clientul cu care este în procesul stabilirii unei relații de afaceri sau deja a stabilit o relație de afaceri a beneficiat sau beneficiază de serviciile entității raportoare ori desfășoară cu aceasta alte operațiuni cu caracter permanent sau ocazional este subiect al restricțiilor”. În propoziția a doua, după cuvintele „entitățile raportoare” se propune introducerea cuvintelor „în conformitate cu prevederile prezentei legi”.

11. La art. 28 alin. (2), textul „aplică măsuri de precauție sporită” se propune a se substitui cu textul „aplică măsuri de precauție privind clienții similar celor”, astfel, propoziția întâi va fi expusă în următoarea redacție: „Pentru identificarea subiecților măsurilor restrictive și blocarea fondurilor și resurselor economice menționate la alin. (1), entitatea raportoare aplică măsuri de precauție privind clienții similar celor prevăzute de Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”

12. La art. 28, alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Serviciul de Informații și Securitate elaborează și aprobă lista persoanelor juridice în privința cărora există informații documentate că acestea se află sub controlul unui subiect al restricțiilor sau este beneficiar efectiv al acestuia. În procesul de elaborare a listelor, Serviciul de Informații și Securitate poate solicita furnizarea informațiilor de la alte organe/autorități/instituții abilitate în sensul prezentei legi, inclusiv comunicarea datelor deținute în privința subiecților restricțiilor de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.”

Totodată se propune ca ultima propoziție din alineat să aibă următorul cuprins: „La elaborarea și aprobarea listei menționate, prevederile art. 6 alin. (2)-(3¹) și alin. (5) se aplică în modul corespunzător.”

Suplimentar la aceste intervenții se propune de completat art. 28 cu alin. (4) cu următorul cuprins:

„(4) Lista menționată la alin. (3) se comunică Serviciului Fiscal de Stat în vederea adoptării deciziei de blocare a fondurilor sau a resurselor economice în corespundere cu prevederile art. 29.”

Propunerea dată derivă din necesitatea reglementării procedurii care necesită a fi realizată ca urmare a elaborării și aprobării listei vizate, or, în caz contrar, aprobarea listei respective nu va avea efectele juridice scontate.

Totodată, se va atrage atenția asupra faptului că textul expus la art. 28 din proiect conține două alineate numerotate ca fiind (3).

13. În scopul uniformizării noțiunilor utilizate în proiectul de lege cu cele definite în art. 2 din Legea nr. 25/2016, se propune la art. 28 alin. (1) și (2) și art. 29 alin. (6) din inițiativa legislativă, cuvintele „subiect al măsurilor restrictive”, la orice formă gramaticală, să fie substituite cu cuvintele „subiect al restricției”, la forma gramaticală corespunzătoare. În aceeași ordine de idei, urmează a fi revizuit suplimentar și cuprinsul art. 27 și 33 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 25/2026, cuvintele „subiect al unor măsuri restrictive”, la orice formă gramaticală, se vor substitui cu cuvintele „subiect al restricției”, la forma gramaticală corespunzătoare.

14. Cu referire la prevederile de la art. 29, venim cu următoarele sugestii de intervenții pe textul acestui articol:

- în cuprinsul normei de la art. 29 alin. (1), pentru evitarea unei dublări de reglementare (cu art. 28 alin. (1)), recomandăm introducerea după cuvântul „economice” a textului „raportate conform art. 28” și excluderea textului „care se află în proprietate, sunt deținute de sau se află sub controlul, direct sau indirect, al persoanelor fizice ori juridice care au fost identificate ca fiind subiecți ai restricțiilor”;

- la alin. (2), după sintagma „art. 23” se introduce textul „, art. 28 alin. (3) și (4)”, urmărind ca scop corelarea prevederilor legii cu propunerile prevăzute la art. 28 alin. (3) și (4) propuse în prezentul aviz pentru a asigura implementarea normelor vizate, cu producerea efectelor juridice prevăzute;

- în cuprinsul normei de la art. 29 alin. (3), pentru mai multă claritate aferent modului de calculare a termenului, după cuvintele „două zile lucrătoare” se vor introduce cuvintele „de la data emiterii”. De asemenea, în ultima propoziție a alin. (3) de la art. 29, după textul „alin. (1)” se va introduce textul „și (2)”, pentru a se asigura informarea Serviciului de Informații și Securitate despre toate cazurile de aplicare a măsurilor de blocare a fondurilor/resurselor economice;

- cu referire la prevederea de la art. 29 alin. (5), în opinia noastră, norma nu conferă claritate în ceea ce privește acțiunile ce urmează a fi întreprinse de

Serviciul Fiscal de Stat pentru a „analiza periodic măsura dispusă prin deciziile prevăzute la alin. (1) și (2) și de a o revoca din oficiu sau la cerere când constată că menținerea acesteia nu se mai justifică”. Se atestă confuzie în „periodicitatea analizei măsurii dispuse”, or, astfel, există riscul interpretării, în funcție de interes a acestei „periodicități”. În acest sens, recomandăm ca prevederea respectivă să fie completată, după cuvintele „analiza periodic”, se va introduce textul „, dar nu mai rar de o dată pe an” (similar cu soluția existentă la art. 9 alin. (5) din lege);

- este necesară revizuirea art. 29 alin. (6) din redacția propusă, deoarece persoana fizică nu poate să aplice măsuri restrictive, ci doar să le realizeze/efectueze, reieșind din raționamentul logico-juridic reglementat de art. 17 alin. (2) din lege;

- în cuprinsul normei de la art. 29 alin. (7) lit. a), propunem substituirea textului „prestatori de servicii de plată nebancari” cu textul „societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică, furnizori de servicii poștale ce prestează servicii de plată”. Or, atât Legea nr. 25/2016, cât și Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, nu definesc noțiunea de prestator de servicii de plată nebancar;

- în cuprinsul normei de la art. 29 alin. (7) lit. d) propunem excluderea textului „cu condiția ca orice astfel de dobânzi, alte venituri și plăți să rămână blocate pe conturile respective”. Remarcăm că această condiție este deja reglementată în partea introductivă a alin. (7) și e aplicabilă tuturor situațiilor prevăzute la lit. a)-d).

15. Totodată, informăm că, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 959/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru (restructurarea domeniului geodezie, cartografie și cadastru și modificarea unor acte normative), a fost constituită Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile prin restructurarea (separarea) Instituției Publice Agenția Servicii Publice. În acest sens, propunem completarea proiectului cu un punct nou cu următorul cuprins:

„La articolul 30 alineatul (1), cuvintele «Agenția Servicii Publice» se substituie cu cuvintele «Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile»”.

16. De asemenea, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 179/2024 cu privire la restructurarea unor autorități publice și la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, pe tot parcursul textului Legii nr. 25/2016 denumirea „Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene” se va modifica cu „Ministerul Afacerilor Externe”.

La nota informativă aferentă proiectului de lege:

Atragem atenția asupra necesității ajustării cuprinsului notei informative conform prevederilor anexei nr. 1 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În contextul celor menționate, Guvernul comunică susținerea inițiativei legislative în cauză, cu luarea în considerare a propunerilor de ajustare expuse mai sus.